

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ імені Івана Боберського

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті»

Силабус розроблений для здобувачів *освітнього ступеня магістр* галузі знань *освіта*, спеціальності *середня освіта (фізична культура)*.

Навчальна дисципліна входить до *нормативного компоненту* освітньої програми. Її викладають у *1 семестрі* очної форми навчання. Відповідно до навчального плану дисципліні відведено *3 кредит*. Загальна кількість годин – *90*, з них: аудиторних – *30 год.*, самостійної роботи студента – *60 год.* Матеріал складається з *1 модулю*, виокремлено *2 змістові модулі*. Вид контролю – *залік*.

Керівник курсу

Ханікянц Олена Володимирівна – доцент кафедри теорії і методики фізичної культури, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент.

Контактна інформація:

Адреса: Львів, 79007, вул. Костюшка, 11, ЛДУФК імені Івана Боберського, авд.202, тел. (032)2603257,

e-mail: olena07lviv@gmail.com

Консультації: вівторок, четвер 12:00-13:00, авд.202

Опис дисципліни

Сучасний стан вимагає високої професійної підготовленості фахівців з питань науково-дослідної роботи, стратегії і тактики проведення наукового дослідження; знань щодо методології, методики та інструментарію дослідження.

Цей курс поглиблює знання студентів з «Теорії і методики фізичного виховання» – профільюючої дисципліни у професійній підготовці фахівців з фізичної культури і спорту, сприяє розвитку професійної майстерності та професійної кваліфікації вчителя.

Курс «Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» розроблено з урахуванням вимог до змісту підготовленості спеціалістів галузі освіта спеціальності *Середня освіта (фізична культура)*.

Мета викладання курсу – залучити студентів до науково-дослідної роботи; ознайомити зі стратегією і тактикою проведення наукового дослідження; передавати їм нові знання щодо методології, методики та інструментарію дослідження.

У результаті вивчення курсу «Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» студенти повинні:

знати:

алгоритм побудови наукового дослідження, характеристики і можливості використання методів наукового дослідження: аналізу та узагальнення літературних джерел, соціологічних методів, педагогічного спостереження, констатуючого та формуючого педагогічних експериментів і супутніх методів наукового дослідження при виконанні науково-дослідницької роботи, особливості використання методів математико-статистичної обробки отриманих емпіричних результатів а також вимоги до оформлення наукової роботи;

вміти:

застосовувати у практичній діяльності отримані знання, використовувати педагогічні і супутні методи наукового дослідження у написанні кваліфікаційних робіт з фізичного виховання та спорту.

Пререквізити. Вивчення цієї дисципліни базується на знаннях з курсів теорія та методика фізичного виховання, анатомія людини, фізіологія людини, вікова фізіологія, педагогіка, психологія, інформаційна культура студента та низки інших курсів; органічно поєднується з педагогічною практикою студентів, яка передбачає удосконалення організаційних і практичних навичок студентів. Вивчення курсу неможливе без освоєння основ ТіМФВ школярів. Обов'язковим є володіння знаннями з тем: «Засоби і методи ФВ», «Принципи ФВ», «Форми ФВ у ЗЗСО», «Планування і контроль у ФВ».

Постреквізитів не існує. Студенти здобудуть компетентності, важливі для професійної кваліфікації здобувача освіти рівня магістр.

Навчальний контент

№ теми	Теми	Результати навчання	Зміст практичних робіт	Форма контролю	Література
1	Методологічні основи наукового дослідження. Логіка побудови наукового дослідження. Аналіз структури наукової роботи.	Знати: методологію дослідження. Методологічні принципи наукового дослідження. Загальні вимоги до обсягу магістерської роботи та обсягів кожного розділу. Основні структурні елементи вступу магістерської роботи. Науково-понятійний апарат. Особливості оформлення титульного листка та змісту магістерської роботи. Особливості висвітлення завдань у розділах магістерської роботи. Правила укладання висновків та методичних (організаційних, практичних, тощо) рекомендацій. Список використаних літературних джерел.	<p>Підготувати до 1-го семінарського заняття (записати в зошиті): Окреслити напрям, тему та актуальність власного дослідження</p> <p>Підготувати до 2-го семінарського дослідження (записати в зошиті): визначити об'єкт, предмет, мету, завдання, наукову новизну та практичну значущість власного дослідження</p>	Усна (відповіді на запитання, участь в дискусії), письмова (представити конспекти на тему «Методи дослідження, які застосовуються у практиці фізичного виховання і спорту»).	2, 4, 5, 10 4
2	Теоретичні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.	Знати: що таке історичний і логічний методи наукового дослідження. Аналіз та узагальнення документальних матеріалів та літературних джерел як метод наукового дослідження.	Підготувати (записати в зошиті) у стислій формі теоретичне обґрунтування досліджуваної проблеми на основі аналізу й узагальнення вітчизняних та іноземних літературних даних, документальних матеріалів тощо.	Усна (відповіді на запитання, участь в дискусії), реферат	8, 9, 10 4
3	Метод педагогічного спостереження	Знати: загальну характеристику педагогічних спостережень як методу наукового дослідження. Об'єкти	Перевірка та поглиблення знань і умінь студентів з вибору об'єкту спостереження; розробки схеми чи	Представити програму власного педагогічного	8, 9, 10 2, 5

	(констатуючого експерименту).	педагогічного спостереження. Види педагогічних спостережень. Спостереження і його роль у спортивній соціології. Опитування, як метод збору первинної соціальної інформації. Анкетування. Соціальний експеримент, його особливості, недоліки та шляхи їх усунення.	плану процесу спостереження; опису процедури стандартизованого оцінювання; опису організації роботи.	спостереження. Скласти анкету по темі дослідження.	
4	Метод формуючого педагогічного експерименту.	Знати: загальну характеристику проведення послідовного, паралельного та перехресного педагогічного експериментів. Тривалість педагогічного експерименту і його структура. Формування груп-учасників педагогічного експерименту. Етапи педагогічного експерименту.	Перевірка та поглиблення знань студентів щодо характеристики педагогічного експерименту, як методу наукового дослідження.	Усна (відповіді на запитання, участь в дискусії), реферат	9, 10 5
5	Емпіричні методи дослідження. Тестування.	Знати: основні поняття теорії тестів, класифікацію рухових тестів, тестів досягнень, тестів здібностей, тестів функціональних систем організму школярів, методологію тестування, проблеми і завдання теорії оцінок, шкалу і норми оцінок.	Перевірка та поглиблення знань студентів з питань найбільш простих, доступних під час масових обстежень і спостережень, однак достатньо інформативних методів та методик дослідження. Розробка і обґрунтування авторської батареї тестових вправ фізичної підготовленості для учнів середнього шкільного віку.	Представити конспект авторської батареї тестових вправ фізичної підготовленості для учнів середнього шкільного віку.	8, 9 3, 5
6	Математико-статистична обробка результатів дослідження.	Знати: предмет математичної статистики, її роль у розв'язанні завдань фізичної культури і спорту. Генеральна сукупність і вибірка. Основні параметри математико-статистичної обробки результатів дослідження. Середнє арифметичне значення наукового дослідження. Середнє квадратичне відхилення, похибка середнього арифметичного, коефіцієнт варіації, достовірність результатів наукового дослідження.	Перевірка та поглиблення знань щодо переліку та характеристики методів математико-статистичної обробки результатів досліджень у фізичному вихованні і спорті.	Студент повинен представити математико-статистичну обробку результатів власного дослідження.	9, 10
7	Технологія оформлення наукової роботи.	Знати: загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Літературний текст.	Перевірка та поглиблення знань студентів щодо структури написання	Представити у формі реферату	5, 6, 7, 11, 12

		<p>Табличний матеріал і рисунки. Список літератури. Додатки, акти упровадження.</p>	<p>магістерської роботи, загальних вимог щодо висвітлення результатів та змісту наукового дослідження, основних положень магістерської роботи, які виносяться на захист та оформлення презентації доповіді.</p>	<p>загальні положення з оформлення магістерської роботи (нумерація, ілюстрації, таблиці, формули, загальні правила цитування та посилання на використані джерела, оформлення списку використаних джерел та додатків).</p>	<p>6</p>
--	--	---	---	---	----------

Літературні джерела

Основна література:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – 165 с.
3. Закон України «Про науково-технічну інформацію» // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – 345 с.
4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – 253 с.
5. Вимоги до оформлення дисертації [Електронний ресурс] : Проект Наказу МОН України від 23 березня 2016 р. – Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/print/122543-vimogi_do_oformlennya_disertsacii_tekst_proektu_2016_roku.html
6. Порядок присудження наукових ступенів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567.
7. «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» / Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1112 від 17.10.12 р.
8. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні : навч. посіб. для студ. / Ніна Автономівна Деделюк. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 184 с.
9. Шиян Б.М. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник [для ф-тів фіз. вих і сп. ВНЗ II - IV р. а.] / Шиян Б.М., Єдинак Г.А., Петришин Ю.В. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2012. – 280с.
10. Галевич О. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Бібліографічний запис, бібліографічний опис / Загальні вимоги та правила складання : метод. рек. З впровадження // Уклали : О. Галевич, І. Штогрин. – Л., 2008. – 20 с.
11. Науменко Н. Науковий стиль фахового мовлення / Н. Науменко, Л. Галузинська, В. Колосюк. – 91 с.

Додаткова література:

1. Платонов В.М., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. – К.: Олімпійська література, 1995. – 320 с.
2. Соціологія: Підручник / За ред. В.Г. Городяненка. – К.: Академія, 2008. – 544 с.
3. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – 439 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті / Шиян Б.М., Вацеба О.М. – Тернопіль, 2008. – 275 с.
5. Шандригось В.І. Методи дослідження фізичного стану школярів в процесі фізичного виховання: метод. реком. на допомогу студентам / В.І. Шандригось. – Тернопіль, 2001. – 156 с.

6. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : Методичні поради. 4-е видання, виправлене і доповнене / Автор-упорядник Л. А. Пономаренко, доктор технічних наук, професор. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2010. – 80 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

1. <http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія, українська відкрита та вільна енциклопедія.
2. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5246> – Електронний репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.
3. <http://ldufk.edu.ua> – Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського.
4. <http://old.lib.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека НПУ ім. М. П. Драгоманова.
5. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
6. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України.
7. <http://www.osvita.org.ua> – освітній портал.
8. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
9. <http://www.ukrini.org.ua> – Українська ініціатива – бізнес-освіта, MBA, програма стажування за кордоном, бізнес тренінги, програма підготовки менеджерів.
10. <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr> – Центральна наукова бібліотека. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

Політика щодо академічної доброчесності

Плагіат та інші форми нечесної роботи недопустимі. При запозиченні інформації – обов'язково послатися на джерело. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). *Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle).*

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із запізненням без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання лекційних та семінарських занять здійснюється протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за

наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Перескладання іспиту відбувається із дозволу деканату.

Політика щодо відвідування

Відвідування лекційних, семінарських та практичних занять є обов'язковим. У разі пропуску 1/3 занять студент **не допускається** до підсумкового контролю. Для студентів, що навчаються за індивідуальним планом, перелік завдань і час їх здавання затверджуватиметься індивідуально. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, підготовка або участь у змаганнях) навчання може відбуватись *в он-лайн формі* за погодженням із керівником курсу.

Політика оцінювання

Умови допуску до підсумкового контролю

- відвідування (або відпрацювання) усіх занять;
- наявність конспекту лекції чи самопідготовки;
- активну і продуктивну участь у семінарських заняттях (відповіді на запитання, доповнення);
- складання підсумкових тестів зі змістовних модулів 1 і 2.
- вчасне виконання домашніх завдань.

Студент може отримати додаткові бали за участь у конференціях, конкурсах і олімпіадах, за публікування наукових статей.

Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу. Участь в заняттях впродовж семестру складає 100% від загальної оцінки, Залік – усний згідно з переліком питань.

Лекційні заняття. Лекції проходять у мульти-медіа супроводі. Проте презентації не будуть доступними для ознайомлення після лекційного заняття. Тому важливо робити записи під час лекційних занять. Це дозволить запам'ятати ключові деталі. Що найважливіше – дозволить зосередитися на найважливішій інформації, уважніше слухати і критично сприймати подану інформацію. Нотатки не повинні бути надто детальними. Вони повинні бути достатніми для відтворення інформації у пам'яті після лекції. Якщо ви не робили нотаток під час лекції, то я очікую, що ви їх зробите під час самостійного вивчення конкретної теми. Тексти лекцій представлені в репозитарії (бібліотеки ЛДУФК імені Івана Боберського

http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/16414/1/%D0%B4%D0%BE%D0%B4_4.pdf).

Семінарські заняття. На семінарських заняттях обов'язково мати зошит, ручку. Для якісного засвоєння навчального контенту семінару важливо вчасно виконати домашні письмові завдання (до відповідної теми). Розраховую

на попередню підготовку до розгляду навчальних питань, активну участь під час їх обговорення, складання тестів до змістовних модулів 1 і 2 передбачених на семінарських заняттях 3 та 5.

Вимоги до домашніх робіт. Завдання для домашніх завдань та вимоги до них та терміни їх подання оголошують наприкінці кожної лекції. Вони подані у методичному посібнику (репозитарій бібліотеки ЛДУФК імені Івана Боберського <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5047>).

Найважливішими є 3 останні самостійні завдання. Вони вимагають комплексного застосування знань, отриманих впродовж цього навчального курсу (та інших дисциплін), у конкретних умовах. Тому для студентів, що навчаються за індивідуальним графіком, їх виконання є обов'язковим. Усне обґрунтування цих завдань є не менш важливим, ніж їх зміст.

Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання	Поточне тестування та самостійна робота							Сума
	ЗМ 1		ЗМ 2					
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
Денна (усього балів)	0-20	0-15	0-10	0-15	0-15	0-15	0-10	100
Усне опитування	0-10	-	-	0-5	0-5	0-10	0-5	
Конспекти самопідготовки	0-10	0-10	-	0-5	-	0-5	0-5	
Контрольні роботи	-	0-5	0-5	-	0-5	-	-	
Модульна контрольна робота	0-15							
Заочна (усього балів)	0-15	0-15	0-15	0-15	0-15	0-15	0-10	
Усне опитування	0-5	0-5	-	-	0-5	0-5	0-5	
Конспекти самопідготовки	0-10	0-5	-	0-5	0-5	-	-	
Контрольні роботи	-	0-5	0-10	-	0-5	0-10	-	
Модульна контрольна робота	0-20							

Завдання для підсумкового контролю

1. Значення наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.
2. Схема педагогічного наукового дослідження.
3. Аналіз літератури і практики.
4. Вибір теми та визначення задач.
5. Розробка гіпотези та плану дослідження.
6. Підбір об'єкта та предмета дослідження.

7. Вибір методів дослідження.
8. Організація умов проведення педагогічного дослідження та оформлення результатів.
9. Педагогічні спостереження, як метод наукового дослідження.
10. Види педагогічних спостережень.
11. Особливості проведення педагогічних спостережень у фізичному вихованні і спорті.
12. Програма педагогічного спостереження.
13. Педагогічний експеримент, як метод наукового дослідження.
14. Експериментальні фактори педагогічного експерименту.
15. Організація педагогічного експерименту.
16. Види педагогічного експерименту.
17. Програма педагогічного експерименту.
18. Соціологічні методи досліджень у фізичному вихованні та спорті.
19. Аналіз документів.
20. Спостереження і його роль у спортивній соціології.
21. Опитування, як метод збору педагогічної і первинної соціальної інформації.
22. Особливості складання анкет.
23. Соціальний експеримент, його особливості.
24. Педагогічні методи досліджень розвитку рухових якостей.
25. Педагогічні методи досліджень спортивної техніки.
26. Наукові методи досліджень стану і функціональних можливостей спортсмена.
27. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи.
28. Літературний текст.
29. Табличний матеріал і малюнки.
30. Список використаних джерел.
31. Особливості оформлення і план магістерської роботи.
32. Особливості оформлення магістерської роботи.
33. Особливості оформлення актів впровадження результатів наукових досліджень у практику.
34. Особливості та вимоги до оформлення анотацій.
35. Особливості та вимоги до оформлення наукової доповіді.

